

Sygn. akt II C 2433/24 upr

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 26 lutego 2026 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie II Wydział Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Marcin Bogdan

Protokolant: [REDACTED]

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2026 r. w Warszawie
na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED]

[REDACTED] (wcześniej [REDACTED])
przeciwko Bankowi Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie
o zapłatę

- I. zasądza od pozwanego Bank Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie na rzecz powoda [REDACTED] (wcześniej [REDACTED]) kwotę 24 382,86 zł (dwadzieścia cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt dwa złote 86/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 lipca 2024 r. do dnia zapłaty;
- II. zasądza od pozwanego Bank Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie na rzecz powoda [REDACTED] (wcześniej [REDACTED]) tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 4 837 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści siedem złotych) z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia do dnia zapłaty, a w tym 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zastępstwa procesowego;

- III. poleca pobrać i ściągnąć od pozwanego Bank Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie kwotę 89,02 zł (osiemdziesiąt dziewięć złotych 2/100) – tytułem kosztów stawiennictwa świadka pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sędzia Marcin Bogdan

Sygn. akt II C 2433/24 upr

Uzasadnienie

Wyroku

Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie

II Wydział Cywilny z 26-02-2026 r.

Sąd ustalił, następujące fakty:

22-11-2019 r. [REDAKTOWANE], jako pożyczkobiorca, zawarł umowę pożyczki ekspresowej nr [REDAKTOWANE] z pozwanym Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie. Na podstawie zawartej umowy bank udzielił pożyczkobiorcy kredytu konsumenckiego (pożyczki) w kwocie 76 486,13 zł od dnia 22-11-2019 r. do 12-11-2029 r. Pożyczka została udzielona na cel konsumpcyjny 57 734,73 zł, spłatę kredytu 16 464,46 zł, zapłatę prowizji 2 286,94 zł (§ 1 ust. 1 umowy). Całkowita kwota pożyczki wynosiła 74 199,19 zł (§ 1 ust. 3 umowy).

Wypłata pożyczki miała nastąpić po zawarciu umowy i ustanowieniu wszystkich prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczki, nie później niż w terminie 5 dni (§ 1 ust. 2 umowy). Stosownie do brzmienia § 1 ust. 4 umowy, prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowiło pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym w złotych prowadzonym przez Bank, zwanym ROR.

Pożyczka udzielona pożyczkobiorcy w zakresie kwoty pożyczki określonej w § 1 ust. 1 umowy, była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalanej na podstawie zmiennej Stopy Bazowej Pożyczki Ekspresowej, zgodnie z postanowieniami § 4 i stałej, w całym okresie obowiązywania umowy - marży Banku w wysokości 5,25%. W dniu zawarcia

umowy Stopa Bazowa Pożyczki Ekspresowej wynosiła 1,74% w stosunku rocznym, a oprocentowanie pożyczki wynosiło 6,99% w stosunku rocznym (§ 2 ust. 1 umowy). W § 3 umowy wskazano, że rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki wynosi 8,13%, określono założenia do jej obliczenia.

Zgodnie z § 5 ust. 1 tejże umowy, całkowity koszt kredytu (pożyczki) w dniu zawarcia umowy wynosił 32 835,02 zł i obejmował: a) odsetki w kwocie 29 829,28 zł; b) prowizję 2 286,94 zł, c) opłatę za prowadzenie ROR – 718,80 zł. Wskazano, że pożyczkodawca ponosi również koszty nie objęte całkowitym kosztem kredytu. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 107 034,21 zł.

W § 5 ust. 2 zaznaczono, że pożyczkobiorca ponosi również koszty, które nie wliczają się do całkowitego kosztu pożyczki.

Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy, zmiana kosztów określonych w umowie na podstawie „Taryfy prowizji i opłat bankowych dla klientów detalicznych” była uzależniona od zaistnienia co najmniej jednej z następujących okoliczności:

- 1) zmiany wskaźnika inflacji - w okresie od poprzedniej zmiany prowizji lub opłaty określonej w Taryfie o co najmniej 0,1 punktu procentowego, obliczanej zgodnie z metodologią Głównego Urzędu Statystycznego przy wykorzystaniu miesięcznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych opublikowanych przez ten Urząd,
- 2) zmiany wysokości kosztów operacji i usług ponoszonych przez Bank przy wykonywaniu danej czynności, której dotyczy opłata lub prowizja - o ile zmiana ta nie wynika z przesłanki określonej w pkt 1 - o co najmniej 0,1 punktu procentowego w okresie od poprzedniej zmiany prowizji lub opłat określonych w Taryfie,
- 3) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa, wydania orzeczeń sądowych, uchwał, decyzji, rekomendacji oraz innych aktów

wydawanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub inne właściwe urzędy lub organy administracji publicznej, o ile w ich wyniku i w celu dostosowania się do nich konieczna stała się zmiana poziomu prowizji lub opłat dla danej czynności o co najmniej 0,1 punktu procentowego w okresie od poprzedniej zmiany prowizji lub opłaty określonej w Taryfie, z zastrzeżeniem, że wysokość zmiany będzie odzwierciedlać zmianę parametru wynikającego z okoliczności powyżej wymienionej.

W § 6 ust. 2 umowy wskazano, że zmiana opłat lub prowizji w Taryfie mogła nastąpić każdorazowo po zaistnieniu przesłanek wskazanych: 1) w ust. 1 pkt 1-2, jednak nie częściej niż 4 razy w roku, 2) w ust. 1 pkt 3, za każdym razem, gdy taka zmiana nastąpi.

W § 11 umowy, Bank poinformował pożyczkobiorcę, że może odstąpić od umowy, bez podania przyczyny, przed upływem 14 dni od dnia zawarcia umowy. W przypadku odstąpienia od umowy pożyczkobiorca nie ponosił kosztów związanych z odstąpieniem, z wyjątkiem odsetek określonych w ust. 3. Pożyczkobiorca nie był zobowiązany do zwrotu na rzecz Banku żadnych opłat, z wyjątkiem poniesionych przez Bank bezzwrotnych kosztów na rzecz organów administracji publicznej (ust. 2). Jeśli wypłata pożyczki nastąpiła przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, pożyczkobiorcy niezwłocznie nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy obowiązani byli zwrócić, oprócz ewentualnych kosztów poniesionych przez bank określonych w ust. 2, kwotę pożyczki wykorzystanej na sfinansowanie celu konsumpcyjnego określoną w § 1 ust. 2 wraz z odsetkami za okres od dnia powstania zadłużenia do dnia poprzedzającego dzień spłaty tej kwoty na rzecz Banku. Kwota odsetek w stosunku dziennym wynosiła 8,19 zł.

Zgodnie z § 12 ust. 1 i 2 umowy, pożyczkobiorca mógł dokonać wcześniejszej spłaty części lub całości pożyczki na rachunek kredytowy zgodnie z procedurą spłaty określoną w § 13 umowy. Za wcześniejszą spłatę części lub całości pożyczki Bank nie pobierał prowizji.

Bezsporne, nadto dowody: umowa pożyczki ekspresowej k. 53-56v

██████████ przyznał, że nie przeczytał całej umowy kredytowej. Został na jej zawarcie namówiony przez pracownika banku. Uznał, że pożyczka jest korzystna z uwagi na niskie RRSO i niskie raty, nie wiedział, że jest należna bankowi prowizja, nie był pewien czy miał możliwość zapłaty prowizji z własnych środków. Nie wiedział jak mogłyby się zmieniać prowizje i opłaty dotyczące jego kredytu.

Dowód: przesłuchanie świadka ██████████, protokół elektroniczny rozprawy z 5-02-2026 r., płyta CD koperta k. 190, protokół skrócony k. 187-188

██████████ w okresie od 22-11-2019 r. do 23-04-2024 r. na poczet odsetek od pożyczki wpłacił 23 376,56 zł.

Bezsporne, nadto dowody: zaświadczenie historia spłaty pożyczki k. 25-26v

14-06-2024 r. ██████████ podpisał oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. W piśmie wskazano, że w ww. umowie kredytu z 22-11-2019 r. doszło do naruszenia:

- art. 30 ust. 1 pkt. 10 u.k.k. oraz art. 30 ust. 1 pkt. 16 u.k.k. w zw. z art. 49 ust. 1 u.k.k. poprzez nieokreślenie w treści umowy kredytowej procedury oraz warunków, na jakich koszty kredytu ulegają zmianie, zwłaszcza w momencie wcześniejszej spłaty;
- art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k. poprzez błędne wskazanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta

ustalanej w dniu zawarcia umowy kredytowej. Przy czym wskazano, że błąd ten wynikał z niedopuszczalnego naliczania odsetek od pozaodsetkowych kosztów kredytu;

- art. 30 pkt 10 u.k.k. poprzez niewskazanie warunku determinującego zmianę kosztów kredytu w sytuacji określonej w art. 45 ust 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

Bezsporne, nadto dowód: oświadczenie k. 15.

14-06-2024 r. [REDAKTOR] ustanowił powódkę (poprzednio [REDAKTOR]) pełnomocnikiem upoważnionym do reprezentowania go przed pozwanym bankiem w zakresie uzyskiwania informacji, jak również dokumentów, kserokopii, wyjaśnień i innych podobnych dotyczących umowy z 14-06-2024 r., obejmujących w szczególności, ale nie wyłącznie: treść zawartej umowy kredytowej; treści innych umów towarzyszących umowie kredytowej, przy czym dotyczy to także umów zakończonych; dat i kwot spłat dokonanych na poczet wyżej wymienionych umów; rozliczeń wynikających z umowy kredytowej oraz upoważnili kredytodawcę do dokonywania wszelkich czynności prawnych i faktycznych względem pełnomocnika w zakresie niezbędnym do realizacji wyżej opisanego upoważnienia.

Bezsporne, nadto dowód: zwolnienie z tajemnicy bankowej wraz z pełnomocnictwem k. 16.

14-06-2024 r. [REDAKTOR] udzielił pełnomocnictwa [REDAKTOR] do rozporządzania wierzytelnościami pieniężnymi, zarówno obcymi, jak i przyszłymi, o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat, kosztów i odsetek oraz innych wierzytelności mogących wynikać z zastosowania przepisu art. 45 u.k.k. przewidującego tzw. sankcje kredytu darmowego wraz ze wszystkimi

związanymi z tymi wierzytelnościami prawami, w tym należnościami ubocznymi, przysługującymi mocodawcy z tytułu umowy z 22-11-2019 r.

Bezsporne, nadto dowód: pełnomocnictwo k. 15.

1-07-2024 r. pełnomocnik [REDAKTOWANE] - [REDAKTOWANE] przesłała do pozwanego oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Oświadczenie to dotarło do pozwanego 2-07-2024 r.

Bezsporne, nadto dowód: pismo przewodnie z dowodem doręczenia k 27-28

3-07-2024 r. zawarta została umowa cesji wierzytelności nr [REDAKTOWANE] pomiędzy [REDAKTOWANE] działającym przez pełnomocnika [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] (cedent) oraz powoda (wówczas [REDAKTOWANE] -cesjonariusz). Na podstawie umowy cedent zbył odpłatnie na rzecz cesjonariusza, a cesjonariusz nabył od cedenta, wszelkie wierzytelności pieniężne przysługujące cedentowi od pozwanego banku (oraz ewentualnych jego następców prawnych) wynikających z umowy o kredyt konsumencki z 22-11-2019 r. obejmujące wierzytelności o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat, kosztów i odsetek oraz inne wierzytelności mogące wynikać z zastosowania przepisu art. 45 u.k.k. przepisującego tzw. sankcję kredytu darmowego wraz ze wszystkimi związanymi z tą wierzytelnością prawami, w tym należnościami ubocznymi.

Cena sprzedaży wierzytelności została ujęta w załączniku nr 1 do umowy cesji.

[REDAKTOWANE] oświadczył, że został poinformowany i przyjmuje do wiadomości, że wartość zbywanych wierzytelności, które zostaną wskazane w umowie cesji, stanowiąc będą równowartość zapłaconych odsetek i innych

kosztów z tytułu umowy kredytu uiszczonych do momentu złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, tj. 24 382,86 zł.

Bezsporne, nadto dowody: umowa cesji wraz załącznikiem nr 2 k. 19-20, załącznik nr 4 – oświadczenie kredytobiorcy, informacja dla kredytobiorcy – k. 18-18v;

██████████ podjął świadomą decyzję o zawarciu umowy cesji z ██████████. Wskazał, że dowiedział się, że może odzyskać część środków od banku. Otrzymał przelewem 3 200 zł na razię, a ma otrzymać jeszcze środki w przyszłości, jeżeli sprawa się zakończy pozytywnie. Nie miało dla niego znaczenia, że w postępowaniu dochodzona jest kwota ponad 24 000 zł. Sam wskazał, że gdyby nie powodowa firma to nic by nie otrzymał.

Dowód: przesłuchanie świadka ██████████, protokół elektroniczny rozprawy z 5-02-2026 r., płyta CD koperta k. 190, protokół skrócony k. 187-188

Dokumentem z 8-07- 2024 r. ██████████ wezwała Bank Polska Kasa Opieki S.A.. do zapłaty kwoty 24 382,86 zł, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie przesłano e-mailem na adres info@pekao.com.pl, zostało dostarczone 10-07-2024 r.

dowód: wezwanie do zapłaty, email k. 29-31

Okoliczności bezsporne przyjął sąd w oparciu o twierdzenie jednej ze stron, które bądź zostały wprost przyznane przez stronę przeciwną, bądź też takie, co do których strona przeciwna nie wypowiedziała się, a całokształt wyników postępowania nakazywał przyjąć, że nie zostały zaprzeczone (art. 229 i 230 k.p.c.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wyżej powołanych dokumentów, których autentyczność i moc dowodowa nie były kwestionowane w toku postępowania, a sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu.

Jako wiarygodne ocenił sąd zeznanie [REDAKTOWANE] (d. Wójcik, k. 185-187, protokół elektroniczny k. 190), z tym, że sąd nie wykorzystał ich do ustalania stanu faktycznego, gdyż świadek zeznawała o typowym procesie zawierania umów cesji, ale wskazała, że z kredytobiorcą [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] nie miała osobistego kontaktu.

W pełni dał wiarę sąd [REDAKTOWANE], jego wypowiedzi były rzeczowe, spójne, logiczne i doznawały potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Słusznym w ocenie sądu był zarzut naruszenia przez pozwanego art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 r. (Dz.U. Nr 126, poz. 715, z późn. zm., dalej w skrócie u.k.k.), skutkujący sankcją kredytu darmowego na podstawie art. 45 ust. 1 u.k.k. Pozostałe zarzuty nie znalazły uznania sądu, tym niemniej skutecznie podniesiony jeden z zarzutów skutkował stwierdzeniem skuteczności oświadczenia o sankcji kredytu darmowego i uwzględnieniem powództwa

Art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. stanowi, że umowa o kredyt konsumencki, z zastrzeżeniem art. 31-33, powinna określać informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt

konsumencki, w szczególności o opłatach, w tym opłatach za prowadzenie jednego lub kilku rachunków, na których są zapisywane zarówno transakcje płatności, jak i wypłaty, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki, na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 u.k.k., w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie.

Art. 30 ust. 1 u.k.k. implementuje artykuł 10 ust. 2 lit. k) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U.UE L 133 z 22.5.2008, p. 66–92, dalej w skrócie dyrektywa 2008/48), natomiast art. 45 ust. 1 u.k.k. implementuje art. 23 dyrektywy 2008/48.

Istotne wskazówki co do wykładni tych przepisów dał Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej w skrócie TSUE) w wyroku z dnia 13 lutego 2025 r. C 472/23 Lexitor sp. z o.o. (ECLI:EU:C:2025:89 i przywołanych tam wcześniejszych orzeczeniach).

Sąd w tym składzie w pełni podziela zapatrywania TSUE tam wyrażone. Sąd uznaje, iż nie może odstąpić od wykładni zaproponowanej przez TSUE, gdyż doprowadziłoby to do niejednolitego stosowania prawa unii europejskiej w poszczególnych państwach członkowskich. Sąd uznaje, iż zobligowany jest

do wyłożenia art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. i art. 45 ust. u.k.k. zgodnie ze wskazaniami TSUE.

TSUE wskazał, że spoczywający na kredytodawcy obowiązek wskazania w umowie o kredyt warunków, na jakich może nastąpić zmiana opłat związanych z wykonaniem tej umowy, **ma również dla konsumenta zasadnicze znaczenie, ponieważ dla dokonania oceny zakresu jego zobowiązania powinien on móc przewidzieć ewentualne zmiany tych opłat na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, a tym samym wynikające z tego dla niego konsekwencje ekonomiczne, nawet jeśli początkowa kwota tych opłat jest stosunkowo niska w stosunku do kwoty danego kredytu** (pkt 55 wyroku C 472/23).

TSUE przypominał, że informacje podane w umowie o kredyt muszą być pozbawione wszelkich nieścisłości, które obiektywnie mogą wprowadzić przeciętnego konsumenta, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego, w błąd co do zakresu jego praw i obowiązków. W szczególności dla spełnienia wymogu wyrażenia warunków w sposób prosty i zrozumiały istotne znaczenie ma kwestia, czy umowa o kredyt przedstawia w sposób przejrzysty warunki spłaty kredytu lub też sposób ich określenia, tak aby taki konsument mógł przewidzieć na podstawie precyzyjnych i zrozumiałych kryteriów wynikające z nich konsekwencje ekonomiczne. Zatem umowa powinna w sposób przejrzysty, wskazywać powody i sposób zmiany opłat związanych ze świadczoną usługą, tak aby konsument mógł przewidzieć, w oparciu o jasne i zrozumiałe kryteria, ewentualne zmiany tych opłat. Warunki umowne mają być pozbawione wszelkiej obiektywnej nieścisłości mogącej wprowadzić w błąd przeciętnego konsumenta, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego co do istnienia

zdarzeń mogących spowodować zmianę opłat oraz co do związku między zmianą opłat a tym zdarzeniem (pkt 41-44 wyroku C 472/23).

W ocenie sądu podobnie jak w sprawie analizowanej przez TSUE (wyrok C 472/23 pkt 45 w zw. z 14), także i w tej sprawie warunki zmiany opłat wyrażone w § 6 umowy (k. 54) zostały określone na podstawie wskaźników, które dla konsumenta są trudne do zweryfikowania zarówno przed zawarciem umowy, jak i w trakcie jej wykonywania. Są to zmienne wskaźniki ekonomiczne, wskaźniki opisane losowo, w tym kontrolowane przez sam bank, przesłanki odzwierciedlające zmianę sytuacji prawnej.

Bank uzależnił możliwość zmiany opłat i prowizji od:

- 1) wskaźników ekonomicznych – zmiany wskaźnika inflacji GUS,
- 2) wskaźników kontrolowanych przez bank – zmiany kosztów operacji i usług ponoszonych przez bank przy wykonywaniu danej czynności,
- 3) odzwierciedlających zmianę sytuacji prawnej – zmianę przepisów prawa, wydania orzeczeń sądowych, uchwał, decyzji, rekomendacji, innych aktów KNF, NBP, UOKiK, innych organów, mających wpływ na poziom prowizji lub opłat.

Wskaźniki te będące przesłanką zmiany (podwyższenia) kosztów obsługi kredytu są dla konsumenta trudne do zweryfikowania, a ponadto nie określono dostatecznie jasno i przejrzysto jak zmiana któregoś z tych wskaźników wpłynie na poziom kosztów które konsument musi ponieść. Nie wskazano, że zmiana danego wskaźnika o daną wartość, czy dany procent jego wartości początkowej spowoduje zmianę danej opłaty o daną wartość, czy dany procent wartości opłaty poprzednio obowiązującej.

W ocenie sądu nawet właściwie poinformowany, dostatecznie uważny i rozsądny przeciętny konsument nie byłby w stanie w oparciu o taką

informację oszacować wysokości swojego zobowiązania, nie byłby w stanie ocenić ewolucji zakresu swojego zobowiązania w trakcie wykonywania umowy kredytowej, która może nastąpić w następstwie zmian kosztów. Przeciętny konsument nie byłby w stanie ani łatwo zidentyfikować, czy przesłanki zmiany opłat w ogóle się ziściły, ani tym bardziej zweryfikować czy podwyższenie opłat ma miejsce w odpowiedniej wysokości do zajścia przesłanek zmiany opłaty (porównaj pkt 46 i 47 wyroku C 472/23).

Jak wskazał TSUE (pkt 45 wyroku C 472/23) nie ma znaczenia tutaj, że możliwość wzrostu opłat była ograniczona czasowo, do 4 razy do roku. Nie określono natomiast maksymalnej wysokości wzrostu opłat.

Nie może zmienić oceny sądu również niska początkowa wysokość opłat w stosunku do kwoty kredytu (pkt 55 wyroku C 472/23).

W ocenie sądu, przy takich postanowieniach umowy i Taryfy regulujących możliwości zmiany opłat przeciętny konsument (dostatecznie dobrze poinformowany, rozważny, rozsądny i ostrożny) nie jest w stanie oszacować, jakie koszty umowy kredytowej ostatecznie przyjdzie mu ponieść. W tej sytuacji sąd stwierdza naruszenie obowiązku informacyjnego z art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k., a w konsekwencji skuteczność oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego (art. 45 ust. 1 u.k.k.).

Naliczenie opłat i prowizji od konsumenta było w tym wypadku możliwe i prawdopodobne, a nie jedynie teoretyczne. W samej umowie (§ 5 ust. 2 k. 54) wskazano, że konsument ponosi również koszty, które nie wliczają się do całkowitego kosztu pożyczki.

Należy jeszcze wyjaśnić, że sąd uznał, że oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego zostało złożone z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 u.k.k.

Sąd w tym składzie podziela pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - V Wydział Cywilny Odwoławczy w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 września 2024 r. (sygn. akt V Ca 1231/24 Legalis nr 3141513). Trafnie wskazano tam, że zwrot „wykonanie umowy” użyty w art. 45 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim, od którego zaczyna biec roczny termin na wygaśnięcie uprawnienia konsumenta do złożenia oświadczenia o sankcji kredytu darmowego, oznacza przede wszystkim stan, w którym wszelkie zobowiązania obu stron umowy o kredyt konsumencki zostały w pełni wykonane, to jest każda ze stron umowy spełniła swoje świadczenie główne charakterystyczne dla danego stosunku zobowiązaniowego. Bank jako kredytodawca wykonuje przyjęte na siebie zobowiązanie umowne z chwilą wypłacenia kredytobiorcy umówionych środków pieniężnych, zaś po stronie kredytobiorcy umowa zostaje zrealizowana, gdy spłaci całość zobowiązania wynikającego z umowy w terminie nią określonym. Jako że dzień wykonania świadczenia kredytobiorcy z natury rzeczy jest dniem późniejszym aniżeli dzień realizacji umowy przez Bank, należałoby przyjąć, że umowa kredytu konsumenckiego jest wykonana najpóźniej z chwilą kiedy kredytobiorca w całości spłaci zobowiązanie wynikające z zaciągniętej umowy.

Zatem nie można mówić o upływie rocznego terminu z art. 45 ust. 5 u.k.k. skoro umowa kredytowa nadal jest przez konsumenta wykonywana.

Sąd w tym składzie jest świadomy istnienia przeciwnych zapatrywań w orzecznictwie i doktrynie, które uznają że termin wskazany w art. 45 ust. 5 u.k.k. biegnie do wykonania zobowiązania przez bank – od wypłaty kredytu (jego ostatniej transzy).

Jednakże tych zapatrywań podzielić nie można, gdyż ich podzielenie doprowadziłoby do pozbawienia skuteczności sankcji z art. 45 ust. 1 u.k.k., godziło by w zasadę skuteczności (*effet utile*) prawa przyznanego

konsumentom na podstawie dyrektywy 2008/48. W ocenie sądu w tym składzie czyniłoby to korzystanie z prawa przez konsumenta nadmiernie utrudnionym. Powodowałoby to, że przewidziana w polskim prawie sankcja nie spełnia wymogów z art. 23 dyrektywy 2008/48 - skuteczności, proporcjonalności i odstraszania.

TSUE co do zasady akcentował w swoim orzecznictwie, że terminy przedawnienia roszczenia konsumenta nie mogą być nadmiernie krótkie. Wskazywał TSUE, że samo istnienie przedawnienia nie jest jako takie sprzeczne z zasadą skuteczności, o ile jego stosowanie nie czyni w praktyce niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym wykonywania praw przyznanych im w szczególności przez dyrektywę 93/13 i dyrektywę 2008/48. Uznawał TSUE za akceptowalny termin przedawnienia wynoszący 3 lata. Akcentował TSUE kwestie rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia, aby nie zachodziło niebezpieczeństwo, że zainteresowany konsument nie powoła się w wyznaczonym w tym celu terminie na uprawnienia, jakie przyznaje mu prawo Unii (tak np. pkt 50-65 wyroku z dnia 22 kwietnia 2021 r. C-485/19 LH przeciwko Profi Credit Slovakia s. r. o. ECLI:EU:C:2021:313).

Kierując się tymi wskazówkami nie sposób uznać, że termin roczny biegnący od wypłaty kredytu byłby uznany przez TSUE za odpowiedni, stąd wykładnie postulującą takie liczenie terminu z art. 45 ust. 1 u.k.k. należy odrzucić.

Jak wskazał TSUE naruszenie przez kredytodawcę obowiązku mającego istotne znaczenie w kontekście dyrektywy 2008/48 może podlegać zgodnie z uregulowaniem krajowym sankcji pozbawienia tego kredytodawcy prawa do odsetek i kosztów (wyrok z dnia 9 listopada 2016 r., Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, pkt 69). Taka sankcja, mimo że wywołuje poważne konsekwencje wobec kredytodawcy, może zostać uznana za nieproporcjonalną

jedynie w przypadku braku wskazania lub błędnego wskazania elementów, które spośród wymienionych w art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48 ze względu na swój charakter nie mogą wpłynąć na zdolność konsumenta do dokonania oceny zakresu jego zobowiązania (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2016 r., Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, pkt 72).

Tymczasem w przywoływanym już wyroku C 472/23 TSUE jasno wskazał (pkt 55), że obowiązek wskazania w umowie o kredyt warunków, na jakich może nastąpić zmiana opłat związanych z wykonaniem tej umowy, **ma również dla konsumenta zasadnicze znaczenie, ponieważ dla dokonania oceny zakresu jego zobowiązania powinien on móc przewidzieć ewentualne zmiany tych opłat na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, a tym samym wynikające z tego dla niego konsekwencje ekonomiczne, nawet jeśli początkowa kwota tych opłat jest stosunkowo niska w stosunku do kwoty danego kredytu.**

TSUE wskazał, że polska sankcja jednolita kredytu darmowego nie sprzeciwia się wymogowi proporcjonalności za naruszenie różnych obowiązków informacyjnych przewidzianych w art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48, mimo że indywidualna waga naruszenia każdego z tych obowiązków oraz konsekwencje, jakie z tego wynikają dla konsumenta, mogą różnić się w zależności od przypadku. Taka sankcja nie narusza art. 23 i motywu 47 dyrektywy 2008/48 (wyrok TSUE C 472/23 pkt 57-58).

Dlatego też sąd uważa, że zastosowanie sankcji kredytu darmowego jest w tej sprawie proporcjonalne.

W ocenie Sądu, skutkiem wskazanego powyżej uchybienia pozwanego banku jest nabycie przez konsumenta prawa do skorzystania z uprawnienia do przekształcenia kredytu konsumenckiego w kredyt darmowy. Pobrane przez

pozwany bank od konsumenta koszty (w tym wypadku odsetki) stanowią zatem świadczenie nienależne, a jako takie podlegają zwrotowi na podstawie art. 410 § 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c.

Stosownie do art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Art. 410 § 1 i 2 k.c. przewiduje, że przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Zatem, skoro na skutek skutecznego złożenia oświadczenia o sankcji kredytu darmowego, konsument nie jest już zobowiązany do poniesienia na rzecz kredytodawcy kosztów odsetkowych oraz innych (w tym prowizji, której w tym wypadku nie pobierano), to kwoty wpłacone z tego tytułu pozwany ma powodowi zwrócić na podstawie art. 410 § 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c. w zw. z art. 45 ust. 1 u.k.k.

Na tej podstawie Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 24 382,86 zł przyjmując, że wysokość tej kwoty nie była kwestionowana przez pozwaną. A nadto wynika z dokumentów – zaświadczenia o historii spłaty (k. 25-26v) co do wysokości odsetek 23 376,56 zł, umowy pożyczki (k. 53-56) co do wysokości prowizji 2 286,94 zł.

Odsetki należą się od upływu terminu 3 dni zakreślonego w wezwaniu do zapłaty (k. 29-31), po jego doręczeniu 10-07-2024 r. (k. 31), tj. począwszy od dnia 16-07-2024 r. (13-07-2024 r. to sobota) Podstawą do żądania odsetek jest

art. 481 § 1 i 2 k.c. Powód żądał odsetek od dnia 16-07-2024 r. i tak też sąd zasądził.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w pkt I sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 i §1¹ oraz § 3 k.p.c. Zgodnie z przytoczonymi wcześniej przepisami, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) (§1). W niniejszej sprawie koszty procesu należne stronie powodowej kształtują się następująco: 1 220 zł tytułem opłaty skarbowej od wniesionego pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej uiszczonej od pełnomocnictwa, 3 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, które wynika z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz.126) w sprawie opłat za czynności adwokackie. Sumarycznie koszty procesu należne powodowi od strony pozwanej wynoszą 4 867 zł.

Tą kwotę zasądzono od pozwanej na rzecz powoda z odsetkami wymaganymi przez art. 98 § 1¹ k.p.c.

Ponieważ strona pozwana przegrała proces to powinna ponieść także koszty sądowe związane ze stawianictwem świadków, w tym wypadku [REDAKTOWANE], które to wyniosły 89,02 zł. Podstawą ku temu jest art. 119 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. (u.k.s.c. -ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r., Dz.U. Nr 167, poz. 1398, z późn. zm.)

Już tylko ubocznie godzi się odnieść do zarzutów naruszenia u.k.k. podnoszonych przez stronę powodową, których sąd nie podzielił.

Nie podzielił sąd (jak się wydaje głównego) twierdzenia strony powodowej, że naruszono art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k., gdyż do kalkulacji całkowitego kosztu kredytu a w konsekwencji także RRSO. Sąd w tym składzie uważa, że jak najbardziej dopuszczalnym przez prawo (pomijając już okoliczność, że bardzo rozpowszechnionym w praktyce) jest kredytowanie pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego i wliczanie ich do kapitału kredytu, a następnie poddawanie również kwoty kredytowanych kosztów oprocentowaniu.

Ani u.k.k., ani dyrektywa 2008/48 nie zawierają zakazu stosowania takiej praktyki. W ocenie sądu jest ona wygodna dla konsumenta, który udając się po kredyt w danej kwocie z reguły nie ma własnych środków na pokrywanie pozaodsetkowych kosztów (jak np. prowizje, składki ubezpieczeniowe, opłaty) i dlatego preferuje ich kredytowanie.

Sąd w tym składzie stoi na stanowisku, że prawidłowo wliczył kredytodawca odsetki naliczone od kredytowanych kosztów do całkowitego kosztu kredytu, a w konsekwencji miały one wpływ na wyliczenie RRSO. Należy zauważyć, że taka praktyka jest zgodna ze wskazaniem TSUE, który nakazywał wliczanie wszystkich kosztów, o których mowa w art. 3 lit. g) dyrektywy 2008/48 przy obliczaniu RRSO (zobacz pkt 55 wyroku z dnia 21 marca 2024 r. C-714/22 Profi Credit Bulgaria EOOD, ECLI:EU:C:2024:263).

Niezasadne były również zarzuty naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k.. Kredytodawcę (pozwanego) ustawa zobowiązywała do pouczenia o sposobie i trybie odstąpienia od umowy. Pozwany takie pouczenie zawarł prawidłowo w tekście umowy, podobnie jak wysokość odsetek w stosunku dziennym. Nadto nawet, gdyby przyjmować, że w tym zakresie pozwany postanowienia u.k.k. naruszył, to nie są to naruszenia tego rodzaju, które mogłyby skutkować zastosowaniem sankcji z art. 45 u.k.k.

Zawierając umowę konsument nie zakłada, że od niej będzie odstępował. Dlatego, nawet gdyby uznać, że pozwany naruszył w tym zakresie u.k.k., to brak danej informacji z uwagi na jej charakter nie mogło wpłynąć na zdolność konsumenta do dokonania oceny zakresu jego zobowiązania z umowy (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2016 r., Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, pkt 72). W takim wypadku nie można byłoby zastosować art. 45 u.k.k. z uwagi na nieproporcjonalność sankcji.

Sędzia Marcin Bogdan, Warszawa 9-03-2026 r.

Zarządzenie/Proszę:

1. odnotować uzasadnienie,
2. odpis wyroku z dnia 26-02-2026 r. z odpisem powyższego uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi powoda przez portal informacyjny, bez pouczenia,
3. akta przedłożyć z korespondencją, a w jej braku 21 dni po ZPO do uprawomocnienia wyroku.

Sędzia Marcin Bogdan, Warszawa 9-03-2026 r.